

прикладного мистецтва спрямовано на вирішення важливих завдань у сфері естетичного виховання, яке пов'язане з формуванням у молоді естетичної культури та естетичного смаку.

Список літературних джерел

1. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво: навч. посібник. Львів: Світ, 1993. 272 с.
2. Калашник Н. Г. Естетичні смаки: їх витоки і формування. Запоріжжя: Просвіта. 2001. 343 с.
3. Педагогічний словник / За ред. Ярмаченка М. Д. К.: Пед. думка, 2001. 514с.
4. Полтавська школа етнодизайну: кол. монографія / кол. авторів: Степаненко М. І., Антонович Є. А., Бутенко В. Г., Тименко В. П., Цина А. Ю. та ін. ; за заг. ред. Титаренко В. П. Полтава: Вид-во «Астроя», 2020. 212 с. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/16879>
5. Фірсова Л. С. Формування естетичних оцінних суджень майбутніх вчителів засобами декоративно-прикладного мистецтва. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: КДПУ. 1998. Вип. 14. С. 120–123.

Коробань О. В.

старший викладач,

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Метою нашого дослідження було вивчити та порівняти досвід підготовки викладачів професійно-технічної освіти (ПТО) в Україні та країнах Європейського Союзу (ЄС). У дослідженні визначено подібності та відмінності в системах професійної освіти та програмах підготовки викладачів, а також успіхи та проблеми у підготовці викладачів професійно-технічної освіти в кожному регіоні. Завданням дослідження було поінформувати про політику та практику професійно-технічної освіти та підготовки викладачів з кінцевою метою покращення якості та актуальності професійно-технічної освіти в Україні.

Професійно-технічна освіта – це освітня програма, яка спрямована на надання здобувачам освіти практичних навичок і знань, необхідних для конкретних професій. Професійно-технічна освіта має на меті надати здобувачам компетенцій, які відповідають вимогам ринку праці, а також допомогти їм знайти роботу чи відкрити власний бізнес. Професійно-технічна освіта є важливою для економічного зростання та розвитку країни, оскільки вона може допомогти усунути прогалини та дефіцит навичок на ринку праці. В Україні протягом останніх років професійно-технічна освіта зазнала значних реформ, зосереджених на модернізації навчальних програм і наданні здобувачам освіти можливостей для практичного навчання. Проте система все ще стикається з проблемами, такими як недостатнє фінансування, застаріла інфраструктура та брак кваліфікованих викладачів.

Професійно-технічна освіта в Україні надається в спеціалізованих професійно-технічних ліцєях і коледжах, які пропонують низку професійно-технічних програм у різних галузях, таких як машинобудування, будівництво, сільське господарство, сфера послуг, тощо. Система професійно-технічної освіти в Україні за останні роки зазнала значних реформ, щоб зробити її більш гнучкою до потреб ринку праці. Щоб стати викладачем професійно-технічної освіти в Україні, потрібно мати вищу освіту у відповідній галузі, як-от інженерна чи педагогічна, і пройти програму підготовки викладачів. Програма підготовки викладачів включає теоретичну та практичну підготовку, а випускники повинні скласти сертифікаційний іспит, щоб стати сертифікованим викладачем професійно-технічної освіти.

Незважаючи на зусилля з модернізації системи професійно-технічної освіти, підготовка викладачів професійно-технічної освіти в Україні все ще стикається з кількома проблемами. Однією з головних проблем є брак кваліфікованих викладачів, оскільки багато досвідчених педагогів пішли на пенсію або залишили професію за останні роки – це призвело до нестачі викладачів. Ще однією проблемою є застаріла інфраструктура та обладнання багатьох професійно-технічних ліцєїв та коледжів, через що викладачам важко проводити практичне

навчання здобувачів освіти. Значною проблемою є також брак фінансування підготовки та розвитку викладачів.

Проте в Україні також є можливості покращити підготовку викладачів професійно-технічної освіти. Уряд запустив кілька ініціатив для покращення якості та відповідності професійно-технічної освіти, включаючи збільшення фінансування підготовки та розвитку викладачів. Крім того, партнерство між професійно-технічними закладами та роботодавцями може допомогти надати викладачам можливості практичного навчання та забезпечити відповідність програм професійно-технічної освіти потребам ринку праці.

У Європейському Союзі професійно-технічна освіта є важливим компонентом системи освіти. Європейський Союз має загальну структуру ПТО, яка сприяє високоякісній, відповідній та гнучкій підготовці. Структура включає набір стандартів і рекомендацій для ПТО, а також загальну систему кредитів для кваліфікацій ПТО. Вимоги до викладачів професійно-технічної освіти відрізняються в країнах ЄС, але багато країн вимагають, щоб викладачі мали відповідний ступінь і пройшли програму підготовки викладачів. У деяких країнах, наприклад у Німеччині, викладачі професійно-технічної освіти повинні мати значний досвід роботи у своїй галузі, перш ніж вони зможуть стати викладачами закладів ПТО.

ЄС надає підтримку державам-членам у розробці та впровадженні їхніх систем ПТО, включаючи ініціативи щодо покращення якості викладання та навчання ПТО. Наприклад, програма Erasmus+ передбачає фінансування навчання та мобільності викладачів, що дозволяє викладачам професійно-технічної освіти отримати нові навички та досвід в інших країнах ЄС. Європейський центр розвитку професійної підготовки (Cedefop) також надає дослідження, аналіз та консультації з питань ПТО в ЄС. Cedefop співпрацює з державами-членами над розробкою та впровадженням політики та програм для покращення якості та актуальності професійно-технічної освіти, включаючи ініціативи з підтримки навчання та розвитку викладачів.

Крім того, багато країн ЄС започаткували власні ініціативи для підтримки підготовки викладачів професійної освіти. Наприклад, у Франції уряд запустив програму найму та навчання більшої кількості викладачів професійно-технічної освіти, тоді як у Фінляндії уряд забезпечує фінансування навчання та розвитку викладачів через національне агентство освіти та навчання.

Україна і ЄС мають добре розвинену систему професійно-технічної освіти, яка пропонує широкий спектр програм у різних галузях. Однак існують певні відмінності в структурі та організації систем, а також у вимогах до викладачів закладів ПТО. Наприклад, в Україні професійно-технічна освіта надається переважно в професійно-технічних ліцеях і коледжах, тоді як у Польщі вона надається в професійно-технічних школах, технікумах і професійних коледжах. В ЄС професійно-технічна освіта надається різними установами, включаючи школи, коледжі та програми учнівства.

В Україні система професійно-технічної освіти все ще розвивається, а підготовка викладачів професійно-технічної освіти стикається з такими проблемами, як брак фінансування, застарілі методи навчання та брак кваліфікованих викладачів. Однак існують також можливості покращити підготовку та розвиток викладачів, наприклад, через партнерство з роботодавцями та використання технологій в освіті. В ЄС існує багато ініціатив і програм для підтримки підготовки викладачів професійної освіти, зокрема програма Erasmus+ і робота Cedefop. Проте все ще залишаються проблеми, такі як необхідність усунення невідповідності кваліфікації та забезпечення того, щоб програми професійної освіти були актуальними та відповідали потребам галузі.

Отже, можна зробити висновок, який полягає в важливості постійного професійного розвитку та навчання викладачів професійно-технічної освіти. Це має вирішальне значення для того, щоб викладачі були в курсі останніх подій у своїх галузях і могли надавати високоякісну освіту своїм студентам. Також партнерство з роботодавцями може бути

ефективним способом гарантувати, що програми професійної освіти є актуальними та відповідають потребам галузі. Це може допомогти підвищити якість освіти та прискорити працевлаштування випускників професійно-технічної освіти. Іншою найкращою практикою є використання новітніх технологій у професійно-технічній освіті як для підготовки викладачів, так і для навчання здобувачів освіти. Технології можуть надати викладачам професійно-технічної освіти нові можливості для отримання нових навичок і знань, а також покращити навчальний досвід для здобувачів.

Підсумовуючи зазначимо, що цей аналіз висвітлив деякі ключові подібності та відмінності в досвіді підготовки викладачів професійно-технічної освіти в Україні та країнах ЄС. Незважаючи на те, що в усіх регіонах є проблеми, які необхідно вирішити, є також можливості для покращення якості та актуальності професійно-технічної освіти через постійний професійний розвиток, партнерство з роботодавцями та використання новітніх технологій. Необхідно продовжувати інвестувати в професійно-технічну освіту та забезпечити, щоб програми підготовки викладачів були сучасними, суворими та відповідали потребам галузі. Також необхідно вирішити проблеми невідповідності навичок і нестачі кваліфікованих викладачів професійної освіти.

Загалом, досвід підготовки викладачів професійно-технічної освіти в Україні та країнах ЄС дає цінну інформацію та отримані уроки, які можна застосувати для покращення якості та відповідності професійно-технічної освіти в усіх регіонах. Працюючи разом і навчаючись на досвіді один одного, ми можемо продовжувати розвивати професійно-технічну освіту та гарантувати, що вона надає здобувачам освіти навички та знання, необхідні для досягнення успіху в сучасній глобальній економіці.

Список використаних джерел

1. Про професійно-технічну освіту: Закон України від 10.02.1998 № 103/98-ВР. База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/103/98-вр>
2. Пуховська Л.П. Професійна освіта та інновації: досвід країн ЄС. Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка. 2017. С. 124–132.
3. Радкевич О. П. Особливості фінансування професійної освіти в країнах Східної Європи. Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка. 2018. Вип. 16. С. 175–182.
4. Сучасні моделі професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу: порівняльний досвід : монографія / В. О. Радкевич, Л. П. Пуховська, О. В. Бородієнко, О. П. Радкевич, Н. В. Базелюк, Н. М. Корчинська, С. О. Леу, В. В. Артемчук; за заг. ред. В. О. Радкевич. Київ: ІІТО НАПН України, 2018. 223 с.
5. Сучасна професійна освіта: проект концептуальних засад реформування професійної освіти України / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-rozrobiloprojekt-konceptualnih-zasad-reformuvannya-profesijnoyi-osviti-ukrayinisuchasna-profesijna-osvita>. 2
6. Турчин А.І. Підготовка вчителів для закладів професійної освіти у Німеччині: дис. ...кандидата пед. наук: 13.00.04 / Турчин Андрій Іванович. Тернопіль, 2003. 184 с.

Кравченко Л. В.

канд. пед. наук, доцентка,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ІНТЕГРАЦІЯ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасний рівень розвитку суспільства, викликані ним зміни у вимогах до вчителя технологій вимагають корекції існуючої моделі реалізації змісту його професійної підготовки, оскільки основним недоліком цієї моделі є неспроможність створити умови для цілеспрямованого синтезу набутих знань і вмінь, перетворення їх у цілісну систему.